

**Antonín Procházka (1882 – 1945)**

**Štěstí**

**1932, enkaustika, dřevo**

Štěstí Antonína Procházky, významného autora skupiny Osma, je jednou z mála enkaustik (starobylá a náročná malířská technika využívající včelího vosku míchaného s barvou a nanášeného nejčastěji na dřevěnou desku) v našich sbírkách. Díky této neobyčejné technice na obrazu vynikají plasticky modelované detaily (náramek, prsten, růže, vlasy, lem přehozu). Půvabná dívka s hlubokými uhrančivými očima a plachým úsměvem právě odhrnula ornamente bohatě zdobený závěs. V rukou má plané růžičky, které dostala nebo které chce darovat. Zjevila se, aby nás svou čistou a jednoduchou krásou potěšila, aby nám přinesla radost, a aby možná vzápětí zase zmizela... Ta záhadná dívka je symbolem štěstí, jeho prchavosti. Inspirována uměním antického Řecka představuje štěstí jako pocit a stav duše.

Tento obraz se stal tak trochu symbolem naší galerie – jak by ne, když jeho zadní strana skrývá slibný vzkaz vymalovaný starobylým rukopisem (údajně rukou brněnského sběratele JUDr. Karla Růžičky, od něž galerie obraz roku 1968 zakoupila): „*Štěstí tomu, kdo mne má.*“ Proto si ho galerie hýčká, prezentuje na nejružnějších tiskovinách a vystavuje pravidelně ve své stálé expozici. Kromě tohoto přípisu najdeme na zadní straně dřevěné desky ještě dva texty o štěstí. Ten delší latinský cituje římského básníka Horatia: „*Co zítra bude, po tom se varuj ptát, a každý den, ježž vlídný ti osud dá, si k zisku připiš; nezhrej též rozkoší lásky ni tancem v mládí, kdy svěží jsi a mrzuté šediny jsou v dáli*“ (Horatius, Ódy a epódy IX., vyd. 1923, překl. O. Jiráni). Ten kratší řecký říká přibližně toto: „*Růže zůstane dlouho nádhernou. Smyslem je najít růži*“....

Kromě Stmívání Jakuba Schikanedera je Procházkově Štěstí dalším magnetem pro naše návštěvníky, za kterým se do galerie opakovaně vrací. A vracíme se k němu rádi i my - vždyť přece žádná jiná galerie nemá Štěstí, které by jí štěstí přinášelo...

